

Forskrift om endring i avfallsforskriften (utsortering, innsamling, forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper)

(Det som var innholdsmessig endret/nytt i kap. 10a før høring er skrevet i rødt. Det som er endret etter høring er skrevet i grønt.)

Hjemmel: Fastsatt av Klima- og miljødepartementet *xx.xx.xxxx* i medhold av lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 30, 32, 33, 49 og 81, jf. delegeringsvedtak 8. juli 1983 nr. 1245 og delegeringsvedtak 11. juni 1993 nr. 785.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XX kapittel V nr. 32ff (direktiv (EU) 2018/851).

I

I forskrift 1. juni 2004 nr. 930 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) gjøres følgende endringer:

Kapittel 10a. skal lyde:

Kapittel 10a. Utsortering, innsamling, forberedelse til ombruk og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper

Hjemmel: Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 30, 32, 33, 49 og 81, jf. delegeringsvedtak 8. juli 1983 nr. 1245 og delegeringsvedtak 11. juni 1993 nr. 785

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg XX kapittel V nr. 32ff (direktiv 2008/98/EF **som endret ved direktiv (EU) 2018/851**).

I. Innledende bestemmelser

§ 10a-1. Formål

Formålet med dette kapitlet er å øke **forberedelse til ombruk og materialgjenvinning** av husholdningsavfall og næringsavfall for å oppnå bedre ressursutnyttelse av avfall, beskytte miljøet og redusere klimagassutslipp.

§ 10a-2. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke for

- a. EE-avfall som er omfattet av kapittel 1,
- b. kasserte fritidsbåter som er omfattet av kapittel 2,
- c. kasserte batterier som er omfattet av kapittel 3,
- d. kasserte kjøretøy som er omfattet av kapittel 4,
- e. kasserte dekk som er omfattet av kapittel 5,
- f. drikkevareemballasje som inngår i panteordning,
- g. farlig avfall som er omfattet av kapittel 11,
- h. bygge- og riveavfall.

§ 10a-3. Definisjoner

I dette kapitlet menes med

- a. *husholdningsavfall*; avfall fra private husholdninger, jf. forurensningsloven § 27a,
- b. *husholdningslignende avfall*; næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27a, som i art og sammensetning ligner på husholdningsavfall,
- c. *matavfall*; nyttbar og ikke nyttbar mat som har blitt avfall jf. forurensningsloven § 27,
- d. *park- og hageavfall*; biologisk nedbrytbart avfall i form av greiner, gress og lignende biologisk nedbrytbart avfall som oppstår i private og offentlige hager, parkanlegg og andre grøntarealer, og som samles inn som en separat avfallstype,
- e. *plastavfall*; plast som har blitt avfall jf. forurensningsloven § 27, som for eksempel kassert plastemballasje, kasserte engangsprodukter av plast og lignende. I dette inngår fossil- og biobaserte plastprodukter. **Tekstiler av plast inngår ikke.**
- f. *landbruksplastavfall*; plastavfall i form av folie (rundballeplast), PP-sekker (gjødsel- og såkornsekker), fiberduk og solfangerfolie, hardplastemballasje og lignende materialer av plast som brukes til landbruksformål,
- g. *tekstilavfall*; tekstiler som har blitt avfall jf. forurensningsloven § 27, som for eksempel klær, gardiner, sengetøy og lignende,
- h. *papp- og papiravfall*; papp og papir som har blitt avfall jf. forurensningsloven § 27, som for eksempel skrivepapir, trykksaker og emballasje av papir, kartong eller papp. **Tørkepapir og servietter inngår ikke.**
- i. *utsortering*; aktivitet der én eller flere typer avfall sorteres ut for videre behandling. Utsorteringen kan skje ved kilden (kildesortering) eller i sorteringsanlegg for avfall.
- j. *kildesortering*; enhver form for utsortering av avfall der det oppstår,
- k. *separat innsamling*; innsamling der en avfallsstrøm holdes atskilt etter type og art for å legge forholdene til rette for en særskilt behandling. Separat innsamling kan skje ved en henteordning eller bringeordning.
- l. *forberedelse til ombruk*; gjenvinning i form av kontroll, rengjøring eller reparasjon, der produkter eller komponenter som er blitt til avfall forberedes slik at de kan ombrukes uten annen forbehandling,
- m. *materialgjenvinning*; enhver form for gjenvinning der avfallsmaterialer brukes til fremstilling av stoffer eller løse gjenstander som ikke er avfall. Materialgjenvinning

inkluderer biologisk behandling av organisk avfall. Bruk av avfall til fremstilling av energi eller materialer som skal anvendes som brensel eller fyllmasser, regnes ikke som materialgjenvinning.

II. Plikter for kommunen

§ 10a-4. Plikt til utsortering av avfall

Kommunen skal sørge for

- a. at matavfall fra husholdninger utsorteres ved kildesortering, og at minst følgende andel av total mengde matavfall som samles inn fra husholdninger per år utsorteres ved kildesortering: 55 prosent fra og med 2025, 60 prosent fra og med 2030 og 70 prosent fra og med 2035,
- b. at plastavfall fra husholdninger, som kan **forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes**, utsorteres ved kildesortering, og at minst følgende andel av total mengde plastavfall som kan **forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes** som samles inn fra husholdninger per år utsorteres ved kildesortering: 50 prosent fra og med 2028, 60 prosent fra og med 2030 og 70 prosent fra og med 2035,
- c. **at papp- og papiravfall fra husholdninger utsorteres ved kildesortering, og at minst følgende andel av total mengde papp- og papiravfall som samles inn fra husholdninger per år utsorteres ved kildesortering: 80 prosent fra og med 2028 og 85 prosent fra og med 2035,**
- d. **at glass- og metallemballasjeavfall fra husholdninger utsorteres ved kildesortering, og at minst følgende andel av total mengde glass- og metallemballasjeavfall som samles inn fra husholdninger per år utsorteres ved kildesortering: 85 prosent fra og med 2028 og 90 prosent fra og med 2035,**
- e. at park- og hageavfall fra husholdninger utsorteres ved kildesortering,
- f. **at tekstilavfall fra husholdninger, som kan forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes, utsorteres ved kildesortering. ~~fra og med 2025.~~**

Kildesortering av plastavfall **og metallemballasjeavfall** kan erstattes av annen sortering dersom metoden gir minst like høy utsorteringsandel **og andel avfall som forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes** som ved kildesortering.

Miljødirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om plastavfall **og tekstilavfall** som kan **forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes** jf. første ledd bokstavene b og f.

Dersom kravene til utsorteringsandel ut fra en avveining av miljømessige eller kostnadmessige konsekvenser ikke er berettiget, kan Miljødirektoratet eller den Miljødirektoratet bemyndiger ved forskrift eller enkeltvedtak gjøre unntak fra kravene til utsorteringsandel i første ledd.

§ 10a-5. Plikt til separat innsamling av avfall

Kommunen skal sørge for separat innsamling av utsortert matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall og tekstilavfall fra husholdningene jf. § 10a-4 første ledd.

Innsamling av utsortert matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall og glass- og metallemballasjeavfall jf. første ledd skal skje ved en henteordning. Plikten til henteordning for glass- og metallemballasje gjelder fra og med 1. juli 2025. En henteordning kan erstattes med en bringeordning;

- a. i områder med hytter og fritidshus i tettbygd strøk dersom avfallet kan bringes til et felles innsamlingspunkt tilknyttet hytte- og fritidshusområdet,
- b. utenfor tettbygd strøk,
- c. for bestemte eiendommer som er unntatt fra den kommunale innsamlingen etter forurensningsloven § 30 andre ledd,
- d. for avfall som på grunn av sin størrelse ikke hensiktsmessig kan hentes sammen med annet avfall.

For glass- og metallemballasjeavfall kan en henteordning erstattes med en bringeordning også for eiendommer med avfallssug. Videre kan en henteordning for glass- og metallemballasjeavfall erstattes av en bringeordning som ligger i rimelig nærhet til eiendommen dersom henting ikke er mulig med hensyn til eiendommens utforming og beliggenhet, trafiksikkerhet eller andre omstendigheter.

Plikten i første ledd gjelder ikke utsortert matavfall og park- og hageavfall som komposteres ved kilden.

§ 10a-6. Plikt til å levere avfall til forberedelse til ombruk og eller materialgjenvinning

Kommunen skal sørge for at utsortert avfall jf. § 10a-4 leveres til forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning.

Plikten i første ledd gjelder ikke utsortert matavfall og park- og hageavfall som komposteres ved kilden.

§ 10a-7. Dokumentasjonsplikt

Kommunen skal ha kunnskap om og dokumentasjon på

- a. oppnådd utsorteringsandel per år jf. § 10a-4,
- b. årlig mengde matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall og tekstilavfall som er utsortert ved kildesortering, separat innsamlet og levert til forberedelse til ombruk og materialgjenvinning jf. §§ 10a-4 til 10a-6,
- c. årlig mengde plastavfall og metallemballasjeavfall som er utsortert ved annen sortering og levert til forberedelse til ombruk og materialgjenvinning jf. §§ 10a-4 andre ledd og 10a-6, og

- d. at metoden for annen sortering av plastavfall og metallemballasjeavfall gir minst like høy utsorteringsandel og andel avfall som forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes som ved kildesortering jf. § 10a-4 andre ledd.

Dokumentasjonen som nevnt i første ledd skal tas vare på i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra tilsynsmyndigheten.

III. Plikter for virksomheter

§ 10a-8. Plikt til utsortering av avfall

Virksomheter som genererer husholdningslignende avfall skal sørge for at husholdningslignende matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall og tekstilavfall utsorteres ved kildesortering. ~~Plikten til utsortering av tekstilavfall gjelder fra og med 2025.~~

Plikten til kildesortering av plastavfall og tekstilavfall jf. første ledd gjelder kun plastavfall og tekstilavfall som kan forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes.

Kildesortering av husholdningslignende plastavfall og metallemballasjeavfall kan erstattes av annen sortering dersom metoden gir minst like høy utsorteringsandel og andel avfall som forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes som ved kildesortering.

Miljødirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om plastavfall og tekstilavfall som kan forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes jf. andre ledd.

Plikten til utsortering av avfall etter denne bestemmelsen gjelder ikke avfall som kasseres i avfallsbeholdere satt ut på offentlige steder som er tilgjengelig for alle. Plikten gjelder likevel avfall som kasseres i avfallsbeholdere beregnet på virksomhetens egne kunder.

§ 10a-9. Plikt til separat innsamling av avfall

Virksomheter som genererer husholdningslignende avfall skal sørge for separat innsamling av utsortert husholdningslignende matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall og tekstilavfall jf. § 10a-8 første og andre ledd.

Plikten i første ledd gjelder ikke utsortert matavfall og park- og hageavfall som komposteres ved kilden.

§ 10a-10. Plikt til å levere avfall til forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning

Virksomheter som genererer husholdningslignende avfall skal sørge for at utsortert avfall jf. § 10a-8 leveres til forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning.

Plikten i første ledd gjelder ikke utsortert **matavfall og** park- og hageavfall som komposteres ved kilden.

§ 10a-11. Plikt til utsortering, innsamling mv. av landbruksplastavfall

Virksomheter som bruker landbruksplast skal sørge for at landbruksplastavfall, som kan **forberedes til ombruk eller** materialgjenvinnes, utsorteres ved kildesortering. Kildesortering av landbruksplastavfall kan erstattes av annen sortering dersom metoden gir minst like høy utsorteringsandel **og andel avfall som forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes** som ved kildesortering.

Virksomheter som bruker landbruksplast skal sørge for **separat innsamling av utsortert landbruksplastavfall jf. første ledd og** at utsortert landbruksplastavfall leveres til **forberedelse til ombruk eller** materialgjenvinning.

Miljødirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om landbruksplastavfall som kan **forberedes til ombruk eller** materialgjenvinnes jf. første ledd.

§ 10a-12. Dokumentasjonsplikt

Virksomheter som har plikter etter §§ 10a-8 til 10a-11 skal ha kunnskap om og dokumentasjon på

- a. årlig mengde matavfall, plastavfall, **papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall**, park- og hageavfall, **tekstilavfall** og landbruksplastavfall som er utsortert **ved kildesortering, separat innsamlet** og levert til **forberedelse til ombruk og materialgjenvinning jf. §§ 10a-8 til 10a-11,**
- b. årlig mengde **plastavfall, metallemballasjeavfall og landbruksplastavfall** som er utsortert **ved annen sortering og levert til forberedelse til ombruk og materialgjenvinning jf. §§ 10a-8 og 10a-11,**
- c. at metoden for annen sortering av **plastavfall, metallemballasjeavfall og landbruksplastavfall** gir minst like høy utsorteringsandel og andel avfall som **forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes som ved kildesortering jf. §§ 10a-8 og 10a-11.**

Dokumentasjon som nevnt i første ledd skal tas vare på i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra tilsynsmyndigheten.

III IV. Plikter for behandlingsanlegg for avfall og eksportører

§ 10a-13. Plikt til **forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning av utsortert avfall**

Behandlingsanlegg for avfall som tar imot utsortert matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall, tekstilavfall og landbruksplastavfall forberedt til ombruk eller materialgjenvinning, eller den som eksporterer slikt utsortert avfall til behandlingsanlegg i utlandet, skal sørge for forberedelse til ombruk og eller materialgjenvinning av avfallet.

Dersom deler av avfallet ut fra en avveining av miljøhensyn, ressurs hensyn eller beste tilgjengelige teknikk er uegnet for forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning, gjelder ikke kravet om forberedelse til ombruk og materialgjenvinning i første ledd for disse delene.

§ 10a-14. Dokumentasjonsplikt

Behandlingsanlegg for avfall som har plikter etter § 10a-13 skal ha kunnskap om og dokumentasjon på

- a. årlig mengde utsortert matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall, tekstilavfall og landbruksplastavfall som er mottatt for forberedelse til ombruk og materialgjenvinning,
- b. årlig mengde utsortert matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall, tekstilavfall og landbruksplastavfall som er forberedt til ombruk og materialgjenvunnet,
- c. årlig mengde utsortert matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall, tekstilavfall og landbruksplastavfall som er vurdert som uegnet for forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning jf. § 10a-13 andre ledd og hvilke vurderinger som er gjort for dette avfallet.

Eksportører som har plikter etter § 10a-13 skal ha kunnskap om og dokumentasjon på

- a. årlig mengde utsortert matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall, tekstilavfall og landbruksplastavfall som er eksportert til forberedelse til ombruk, forbehandling før materialgjenvinning eller direkte til materialgjenvinning ved lovlig avfallsanlegg i utlandet,
- b. årlig mengde av eksportert utsortert matavfall, plastavfall, papp- og papiravfall, glass- og metallemballasjeavfall, park- og hageavfall, tekstilavfall og landbruksplastavfall jf. bokstav a. som er vurdert som uegnet for forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning jf. § 10a-13 andre ledd, og hvilke vurderinger som er gjort for dette avfallet.

Dokumentasjon som nevnt i første og andre ledd skal tas vare på i minst 5 år og være tilgjengelig ved kontroll eller på forespørsel fra tilsynsmyndigheten.

V. Andre bestemmelser

§ 10a-15. Plikt til å rapportere

Miljødirektoratet kan fastsette krav til rapportering iht. pliktene i §§ 10a-4 til 10a-14

§ 10a-16. Tilsyn

Miljødirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes av virksomheter og behandlingsanlegg for avfall som har tillatelse fra Miljødirektoratet og eksportører.

Statsforvalteren fører tilsyn med at bestemmelser i dette kapitlet overholdes av øvrige virksomheter og behandlingsanlegg for avfall.

Statsforvalteren fører tilsyn med kommunens oppfyllelse av plikter pålagt i dette kapitlet jf. forurensningsloven § 48a.

II

Forskriften trer i kraft ~~1. juni 2024~~ 1. januar 2025.